

Groendaken in beschermd stadsgebied

In de Amsterdamse binnenstad is zojuist het eerste Leven op Daken-project afgerond waarvoor de opdrachtgever – woningcorporatie Stadgenoot – gemeentelijke subsidie heeft ontvangen in het kader van de promotie van groendaken. Iedereen blij? Nou, de ambtelijke molens mogen nog wel iets sneller en beter malen, zo leert de ervaring.

Groendaken winnen niet alleen aan populariteit, ze worden ook steeds vaker actief gepromoot met gemeentelijke subsidies voor de aanleg ervan. Toegegeven, het aantal gemeenten met een dergelijke subsidie houdt nog niet over, maar er is een tendens richting 'steeds meer'. Na Rotterdam, Groningen, Den Haag, Tilburg en vast nog wel een of twee andere gemeenten is hier nu dus ook geld voor vrijgemaakt in een aantal Amsterdamse stadsdelen.

Amsterdam

Subsidie

In het stadsdeel Centrum geldt de subsidie alleen voor extensieve groene daken; alleen voor bestaande of te vernieuwen platte daken op bestaande gebouwen of bijgebouwen; en alleen voor begroeiing die beperkt blijft tot laagblijvende planten, mossen en kruiden. De subsidie is niet bedoeld voor daktuinen en dakterrassen. Particuliere eigenaren, VVE's, woningcorporaties en bedrijven kunnen een bedrag aanvragen van 20 euro per vierkante meter tot een maximum van 1.000 euro per dak. Daarnaast wordt een tegemoetkoming verstrekt voor de kosten van een berekening door een constructeur. In dit stadsdeel is bovendien in de meeste gevallen ook nog een bouwvergunning nodig vanwege het Beschermd Stadsgezicht.

Dat klinkt allemaal heel subsidieachtig, dus met veel beperkingen, bepalingen en bureaucratie. Zo is het ook, zo heeft Aleida Verheus van woningcorporatie Stadgenoot ervaren.

"Een flink deel van het centrum valt onder de bepaling Beschermd Stadsgezicht", vertelt de medewerker Innovatie en Beleid. "Dit werkt remmend op de ambities van het stadsdeel, dat enerzijds wel meer groen wil, dus ook op daken, maar zich anderzijds dient te houden aan bepalingen rond de welstand. Zo kon het gebeuren dat we enerzijds subsidie kregen voor de aanleg van groendaken, maar dat ons anderzijds een vergunning werd geweigerd door de welstandscommissie omdat groendaken niet binnen het beschermd stadsgezicht zouden passen. Die commissie wist namelijk niet wat ze met onze aanvraag aan moest en wees ons verzoek af omdat er een bepaling schijnt te zijn die voorschrijft dat het aan te brengen dakmateriaal in overeenstemming dient te zijn met dat van omliggende daken."

De ambtelijke tegenstrijdigheden leidden tot een bouwvertraging van vier maanden, vele honderden euro's aan extra werk bij Stadgenoot, en ook voor de bouwvergunning moeten enkele honderden euro's aan legeskosten betaald worden. Maar het is uiteindelijk allemaal goed gekomen. Verheus: "Toch denk ik dat we met een volgende keer even wachten tot de gemeente de zaken wat meer op orde heeft."

Kleine deelprojecten

Wat krijgt de Amsterdamse binnenstad – meer concreet: de Nieuwmarktbuurt – nu uiteindelijk aan groendakvoorzieningen

terug? "Het gaat om vier kleine deelprojecten binnen een stadsvernieuwingsproject uit de jaren tachtig", aldus Verheus. "Sociale huur- etagewoningen van drie, vier verdiepingen, zo'n twaalf meter hoog, waarbij we de versleten dakbedekking hebben vervangen door een nieuwe isolatie- en waterdichte laag met daarop sedum. Het gaat om smalle straatjes, dus de daken zijn niet eens goed vanaf straatniveau zichtbaar, maar enkele bewoners kijken er wel op. Bovendien hopen we hiermee een bijdrage aan het milieu te leveren, én we rekenen er op dat het sedumdak langer meegaat dan gewone dakbedekking, zoals ons is beloofd. En dan vergeet ik nog bijna te zeggen dat óók een afweging is geweest om de onderliggende woningen beter te kunnen isoleren tegen hitte in de zomer."

Het sedumdak is zoals gezegd aangelegd door Leven op Daken, vertegenwoordigd door dakdekkersbedrijf Mastum en hoveniersbedrijf Van der Tol. Namens Stadgenoot verklaart Verheus de

'Ook het opwekken van zonne-energie op daken heeft onze aandacht'

samenwerking met Leven op Daken vooral te zien als een eerste kennismaking, een proef die zijn waarde in de toekomst zal moeten bewijzen. "Omdat daken niet zo snel slijten, zullen we pas over een paar jaar weten of we hiermee een goede beslissing hebben genomen. Dat is nu eenmaal zo. We moeten toch een keer ergens beginnen."

Duurzaam ondernemen

Niettemin was dit de oplevering van de eerste groendaken op bestaande bouw in het stadscentrum – Verheus: "Op nieuwbouw buiten het centrum zien we het veel vaker" – ook voor Stadgenoot bijzonder genoeg om een hieromheen een klein symposium te organiseren. In aanwezigheid van voormalig Tweede Kamerlid voor Groen Links en tegenwoordig Amsterdams wethouder Marijke Vos bespraken direct betrokkenen de voor- en nadelen van groendaken.

"Maar we zijn niet alleen met groendaken actief", benadrukt Verheus. "Ook het opwekken van zonne-energie op daken heeft onze aandacht, net zoals het aanbrengen van het mineraal olivijn op daken waarmee CO₂ uit de lucht wordt afgevangen. Zo proberen we meer zaken in kaart te brengen die we kunnen toepassen in combinatie met dakrenovatie. Duurzaamheid in het algemeen en duurzaam ondernemen in het bijzonder zijn nu eenmaal hot items, en wat dat betreft zijn de mogelijkheden legio." *L*